

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	16 kor
Negyedévre	4
Helyben háshoz hordva:	
Egész évre	20 kor
Negyedévre	5
Videkre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor
Negyedévre	6

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Majelenik minden nap a hétfő és
szombat utáni napok kivételével.Ezerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.A szerkesztőség kérésre visszadárs
vagy megőrzésére nem vállalkozik.Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, szept. 30.

Mossa holló a fiát.

Eltelt az utolsó vasárnap is, mely a választásokat megelőzte. Most nem volt annyi programbeszéd, akkora készülődés, mint egy hete. Mintha a pártok belefáradtak volna a készülődésbe, mintha kissé megapadt volna a lelkesedés, hogy helyet adjon némi keleti fatalizmusnak. A pártok készen állanak a döntésre; hadd jöjjön az s azután legyen, a minnek lennie kell.

Olyan nagybőjtféle idő járt eddig. A kortesvezérek igyekeztek egymást kibőjtölni taktikázással s pártjaikat fellekesíteni könnyen bevezethető ígéretekkel. Bőjtbe való dolgok, halhoz hasonló ígéretek. Húsnak nézné az ember, pedig csupa szálla és száraz izom, a mit lenyelni lehet (ha torkodon nem akad), de megemészteni bajos. Ilyen a kortes-ígérek legnagyobb része; ma pompás, színével, ragyogásával elkábit, de mikor megemésztésére kerül a sor, akkor tűnik ki, hogy voltaképpen az egész semmi.

Azért hát csak vigyázzunk a nagybőjti kosztra!

Van egy párt, mely érzi a bőjt végét erősen s eszébe jut a régi kedves nóta:

Nagypénteken mossa holló a fiát!

Régi nóta, régi párt; nem csoda, ha egymásra találtak. Különösen most, mikor a választási harcok bőjtje véget ér s egy közeli szép napon el kell dölnie, ki fog

feltámadni s kinek a képviselősege marad meg halottaiban?

Olyan az a párt, mint a holló. Kiterjesztette szárnyait az ország fölött 34 évvel ezelőtt s azóta összéb nem vonta. Ellenkezőleg: évről-évre kiterjesztette s elfogta az országtól még a napvilágot is. Nem férközhetett ide egészséges eszme, nem virulhatott a szabad gondolat tava-sza. Egy szó, egy csonttá vált szó foglalta el az agyvelők helyét, a mit liberá-lizmusnak neveztek el. Nem eszme, csak egy szó. Nem gondolat, csak csont. De ezt a csontot feltékenyen őrizte a párt: a holló, s a kinek fejében nem ezt a csontot találta, az nem élhetett meg szárnyai alatt. Mivel pedig szárnyai átfogták az egész országot, nem nehéz megfelelni a kérdésre: ki élhetett hát meg ebben az országban?

Most azonban fordult az idők sorja. A holló szárnyán rés támadt s a be-özönlő fényes napsugár új eszméket lobbant lánggra az elmékben. Nem egy üres jelszóhoz való görcsös ragaszkodás; *haladás* kell ma nekünk, haladás *közjogilag*, haladás *gazdaságilag* és a mi fő: haladás *erkölcsileg*.

A vén holló megrebben ijedtében. Mi-csoda hallatlan vakmerőség ez? S látja, hogy hiábavaló minden erőlködése; gyenge ő a kor haladó áradatával szemben. Mit tesz tehát? Fiaira gondol, remélvén, hogy meggyengült szárnyait fel fogják tartani felcseperedett csemetéi.

És akkor azt látja, hogy fiai veszedelmesen hasonlítanak hozzá: feketék,

mint ő maga. Pedig az ujkor haladó iránya gyűlöli a sötétséget, nem kellene neki a sötétség hívei.

Követi hát a nótabeli holló példáját s megpróbálja fehérre mosni fiait.

A liberális jelöltekről ezért jelenik meg mostanában annyi dicséretiáda, hogy ha fele igaz volna, nem volna boldogabb ország édes hazánknál. Ezért próbálják feltüntetni őket mindenféle úgy, mint a haza egyedüli megmentőit; ezért hívják fel a szavazókat, adják voksukat »saját érdekükben és a nemzet javára« N. N., X. Y. dicső hazafira.

E felszólításokat olvasva, csakugyan, néha még szinte fehérnek is látszanak az illetők.

Hanem aztán mást is látunk és halunk. Akad minden városban egy-két kir. tanácsos ur, a ki nem átalja lábball tiporni a törvényt s durva önkényvel gázolni a tisztviselők lelkiismereti szabadságában. Ezek a vén holló megmaradt tollai, ezek árnyékában tűnik ki, hogy bizony a jelölt ur Nagypéntek és nagymosás daczára is — fekete.

Ne ijedjünk meg tőlük!

Közöltük a kereskedelmi miniszter rendeletét, mely megtiltja a tisztviselőknek a hivatalos presszió gyakorlását. Hasonlóan nyilatkozott a MÁV elnökgaz-gatója, sőt bizonyos tekintetben a pénzügyminiszter is. Nem kell senkinek egy-két nagy hangon diskuráló, »felfelé pis-lákoló« nagy ur szavától megrettennie; a hivatalos prés csak nyikorog, többé nem szoríthat.

A „TISZÁNTÚL” TARCZÁJA.

E s ő.

Irtá: Mányiné-Prigl Olga.

Mintha az egész ház ballábbal kell volna föl Kátáék. Az ur a kutyákat üldözte, a hosszú fehér agarakat, a mik utatlan körülte ugráltak, az asszony meg úgy látszott, pityergett is titokban, mert vörös volt a szeme alja. Nagyon szép fehér bőre volt, minden kicsi indulat meg-látszott rajta. Ugy tudott pirulni, mint egy tizenhárom esztendő leány, pedig talán ép az-nap töltötte be a huszonötödik esztendejét s már két éve hogy hazahozta az ura, Kátai László, abba a kétszobás kis paradicsomba, a mit a kegyelmes uruk nevezett el így, méltó-ságos Gerelyffy Boldizsár, dicsérvén a László-sajátkezű remek faragásait, mikkel bővülől föl-cizomázta az idomtalan mestergerendát, a bá-rátságatlan szögleteket, az itt-ott foltozásra szo-ruló helyeket, hogy a fecskéfészek módjára hozzáragasztott apró verandával, rácsos kertjé-vel, körül-körül a suhogó, beszélő erdővel, csak-ugyan olyan volt a kis vadászház, mint valami apróbb tündérvár.

Azon a szép májusi napon, mikor Kátai László hazavitte a feleségét, végig az erdőszél-től, be egészen a kis fészekig, rózsalevelet taposott a két sárga, hogy messziről tarkáiott az ut, s a mámoros levegőtől szinte megtikkadt a madár. Csodaszép őzikék, nagy barna, okos sze-

meikkel, odébb a karsu szarvasok, félelem nél-kül néztek ki reájok, s árnyas tisztás mentén marechal nic-ok hajoltak az utra, testvérmód együtt élve a tüskés vadrózsával.

A fiatal erdősz olykor kedvében beojtott egyet-kettőt a többi közül, be se fődte őket té-lire, — ugyan sok dolga lett volna velük! — és a kényes virág kihajtott tavasszal, meg-ótalmazta a lehulló levél, száraz avar, hótól, fagytól.

— Így, így ótalmazlak meg én szép fél-tős virágom, — sugta volt az egy napos asz-sonynak László. Es be is váltotta szavát. Az urimód felnőtt, elkényeztetett leányléték egybe-olvadt a férfi kiejt darabos, egyszerű lelkével. Jó házasság lett belőle, nem váltak be a jós-latok, mik mint fekete madarak telesuhogják a levegőt, s előre maguk alá temetnek minden boldogságot.

A menyasszony se égette el korábbi ud-varlóiól kapott virágcsokrait, sőt még a sze-relmes leveleket sem, amiket éveken keresztül küldözgetett neki egy másik. Ella mindennel át számolt az urának, ki szintén nem bősztült fel rajta, hanem segített neki azokat a levele-ket összekötözgetni, szép rózsaszínű szalaggal. Avval a rózsaszínű szalaggal, a mit az utolsó bálján viselt a nyakában Ella. Igen, — s most durezásnak és az eső esik odakünn. Nagy ólomszínű fellegek járnak az égen, vé-gig a gyöppön megcsillan a víz, a vastag jege-nyék derekán rovátkát vágnak az alácsurgó esőcsöppek.

Az ember csak azért is felkészülődik, nekivág az időnek. Meg van edve rá, gyönyörü-sége telik benne, ha térdig a vízben gázolhat. De egy megy el, hogy nem is köszön, a kis fiát se csókolja meg, pedig az mind a két kezét nyújtja neki, úgy mondja: pá! — papa! — Szeretne visszafordulni, de nem hagyja va-lami, a mi ráfeküdt a lelkére s jobban nyomja, mint egy mázsa kő. Hogy mit is mondott neki az asszonya tegnap. Szemrehányást tett, hogy elzárja a világtól, mint a fogolyadarát a ka-litkában. Egyik asszonynak is, a másiknak is olvassa a nevét az újságokban, megnak ide, oda, mulatnak, talán még jobban, mint lány-korukban, mert az asszony más, még a nézése is más. Két hosszú esztendeje már, hogy em-bert is alig látott, szeretné felfrissíteni a véré-t, szeretné csak egy kicsit megmutatni a világ-nak, annak a másiknak... Nehogy sajnálni találja valamikor...

Egyik gondolata a másikba fonódott, köz-ben a torkát mintha fojtogatta volna valami. Hol fázott, hol forrósága lett s hogy az ura elment köszönés nélkül, — hát csak azért is elővette azokat a rózsaszínű szalaggal átkötött leveleket. Még a kis fiáról is elfelejtkezett abban a pillanatban. Hiába mutatta a bo-czikát, az órát így: kety kety, — az asszony csak azért is elhatározta, hogy szakítani fog ezzel az életmóddal. Nap, nap után: az ura, a gyerek, a háztartás. Nagyrítván egy-két vendég, azok is csak úgy bekukkantanak hozzájuk, félve, hogy az egész világba belekürtölt boldogsá-

Tiszta választásról beszél a királyi trónbeszéd, tiszta választást ígért a miniszterelnök, ezt parancsolja a törvény. Nyugodtan leadhatja mindenki szavazatát meggyőződése szerint.

S a milyen lelkiismeretesen dönt e tekintetben Magyarország népe, akként lesz vagy nem lesz fellámadás.

Dr. K. A.

Választási mozgalmak.

A megyében.

Margitta, szeptember 30. *Szatmári Mór*, a margittai kerület Kossuth-párti jelöltje, vasárnap folytatta körutját a kerületben. Kíséretében volt dr. *Kardos Samu* debreczeni ügyvéd. A választók bandériummal és hosszú kocsisokkal kísérik a jelöltet az egyik községből a másikba.

Magyar-Cséke, szept. 30. A magyarcsékei kerület Kossuth-párti jelöltje, dr. *Kovács Dénes* a nagyobb községek meglátogatása után vasárnap mondotta el programbeszédét. Ezekre menő nép hallgatta. Beszéde, melyben a függetlenségi eszmék hívének vallotta magát, nagy hatást keltett. Ellenjelöltje *Fassie Tódor* kormánypárti, a kerületben nagy népszerűséggel bír, de a kerületben olyan erős hullámokat vert az ellenzéki mozgalom, hogy a kormánynak nagy erőfeszítésre van szüksége, hogy megmentsse a mandátumot.

Ugra, szeptember 30. Az ugrai kerület Kossuth-párti jelöltje *Lóránt Dezső* vasárnap folytatta körutját a kerületben. Kíséretében voltak *Féntek Ferenc* zugló református lelkész és *Seress Gyula* hírlapíró. Komádiban a vasutállomásnál nagy közönség fogadta. Zsádány, Méhkerék, Sarkad-Keresztur, Okány és Mező-Gyán községeket látogatta meg vasárnap; mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták a függetlenségi érzelmű polgárok. Különösen szép fogadtatásban részesítették Bölcsi pusztán. Minden községben megtartotta programbeszédjét, melyet a polgárság nagy tetszéssel és lelkesé-

déssel fogadott. Ugrán nagy előkészületeket tesznek a választásra. A választási elnök egy század huszárt, két század gyalogságot és 28 lovas csendőrt rendelt a kerületbe. A jegyzők közül néhányan erősen korteskednek a kormánypárti jelölt mellett. *Lóránt Dezső* táviratilag kérte a belügyminisztert, hogy egyes oláh falvak középületeiről távolítsa el a Tisza-féle zászlókat, mert a törvény nem türi meg a választási jelvényeket a középületeken.

Belényes, szeptember 30. A belényesi választókerület függetlenségi jelöltje dr. *Barta Ferenc* a választási visszaélések ellen *Szell Kálmán* miniszterelnökönél sürgönyileg panaszt emelt a magukról megfélemedezett tisztviselők ellen. A feljelentésben panaszt emelt *Purle Miklós*, *Szelistván Mikola*, *Benkes Sapodor*, *Sipó Száv* községi bírók és öt jegyző ellen, kik részint hatalmukkal élnek vissza, részben vesztegetnek és töltött fegyverekkel ijesztegetik a választókat. Ha a miniszterelnök hamarosan nem intézkedik, a vérengzés kikerülhetetlen lesz.

Barta Ferenc a következőket telegrafálta Kossuth Ferencnek:

„Belényesi kerületben a hatósági közegek erőszakossága határt nem ismer, a hirhedt Bánffy-választásokat messze tulszárnyalja az, a mit itt a hatóság emberei merészkednek cselekedni, *zsandárokkal kísérnek, bírók, jegyzők, szolgabírók megfélemlítik a népet, etetés, itatás, vesztegetés óriási*, a panaszoknak támogatást küldöttem fel a miniszterhez. Kérek azonnali beavatkozást, különben ügyünk elveszett, az óriási többség mellett van, de az erőszak és visszaélés miatt meg vannak félemlítve.

Dr. Barta Ferenc.

Az országban.

Makó, szeptember 30. A szabadelvű párt tegnap bandériummal fogadta *D'Orsay* gróf képviselőjelöltet, a ki nagy közönség előtt mondotta el programbeszédét. Nagy tetszés között jelentette ki, hogy *Szell* politikai hívének vallja magát. A választási küzdelem igen hevesnek ígérkezik. A választásra egy század huszárságot rendeltek ki.

Kiss Károly szociáldemokra szintén tegnap tartotta meg programbeszédét.

gukat nem zavarják-e meg valahogyan. Mert László kürtöli. A gomblyukába mindig rózsabimbó, télbe, nyárba s Ella szinte elképzei, hogy minden második szava: a feleségem, a fiam... Nyárspolgáris ember, a ki untaian a családjáról beszél. Csak azért is más-kép lesz.

Nyújtóztott, ásitott egyet, aztán összekötötte a leveleket. Azokba is belefáradt.

Az esőcsöppeket nézte, a mint odacsapódtak az ablakhoz, aztán megtörve végigfolytak rajta. Elálmosodott az egyhangú kopogásban. Mi más lenne az élete, ha a Gerő Palié lehetett volna, ha talán még vár egy kicsit és nem hamarkodja el a dolgot. Pali nagyon szerelmes volt belé és ő is, — talán még most is tudná szeretni, jobban, mint valaha. Hogy is mehet sorsa azóta. Alig hallott róla valamit, az emberek kerülik, hogy emlegesék előtte. Furcsa lenne, ha egyszer irna neki. Olyan nagy urat Pesten csupán a nevéből megtalálnak. Irna neki, őh nem úgy, — csak mint tisztességes asszonyhoz illik. Lehet meg is vigasztalná vele, mert ki tudja, nem bántja-e őt is valami titkon, valami az elmúltakból. A nagy tudás, a rang nem mindig boldogít és Ella hiszi, hogy a fiu még most is szerelmes belé. A hosszú vékony fiu, a ki könnyből élt s a ki azóta méltóságos ur a tehetése révén...

A kapun csöngetés hallatszott. Az öreg szakácsné, a ki mindenestül volt a háznál, koczogva szaladt végig a folyosón.

Nyomoruságos fiakkor állott az ajtó előtt,

agyig süppedve az átázott talajba, de egy magas, elegáns hölgy szállott ki belőle. Finom czipője át volt ázva s egész testében didergett.

Ella maga sietett elébe, nem tudta elgondolni, ki lehet.

— Megbocsát a nagyságos asszony, Gerő Pálné vagyok Budapestről, — kezdte az idegen asszony szakgatva, idegesen. A nagynémhez szándékoztam falura s a vasutól itt az erdőn keresztül választottuk a kurtábbik utat. De nem bírtuk tovább ebben az itélet időben. Ha megtisztelnének a vendégszeretettelkel éjszakára, igen, igen hálás lennék...

Ella megsápadt, de ép oly gyorsan összedobta magát. Finom asszonyi érzéke egyszeribe tisztába volt mindennel. Aztán segített sirni annak a másiknak, csitítgatni a remegő lelkét, pártját fogni, simitgatni a hibáit annak a férfinak, a ki az ő boldogságába is bele akart kontárkodni valamikor.

Fölgyújtatta a tüzet a barátságos fehér cserépkályhában s ő maga vetkőztette le a testében lelkében átfázott asszonyt a finom szép ruháiból. A kis fiu ott botorkált közöttük. Söhajtva czirógatta amaz. Ha legalább nekünk lett volna, — mondta halkan. Talán már álmában mondta, mert ezek lábujjhegyen betették rá az ajtót. Az anyja ölébe vette a kicsi embert, megimádkoztatta, lefektette. Emide is begyújtott, egész kis máglyát rakott, úgy tette legfelül a rózsaszínű szalaggal átkötött level-csomót. Aztán, mint valami kis bűnös cicza, odasompolygott az ura mellé.

Arad, szeptember 30. *Világosan* a román nemzetiségiek, mint a M. Táv. Irodának jelentik, *Buda* Simeon földművest léptették föl jelöltül.

Edvi Illés László szabadelvű *Zselénszky* gróf javára visszalépett.

Orosháza, szeptember 30. *Szalay* József dr., az orosházi kerület szabadelvű párti jelöltje tegnap tartotta meg programbeszédét Orosházán nagy hatással. Ellenjelöltje *Veress* József Kossuth-párti *Várkonyi* István független szociálista és *Klarik* Ferenc szociáldemokrata.

Egyhangú választások.

A legközelebb megejtendő általános képviselőválasztások alkalmával az egyhangú választások száma jóval nagyobb lesz mint az öt évvel ezelőtt lefolyt választásoknál. Majdnem 120 kerületben számítani lehet arra, hogy a jelöltek minden küzdelem nélkül fognak megválasztani. *Szell Kálmán* miniszterelnök és minisztertársai közül: *Báró Fejérváry Géza*, *Lukács László*, *Hegedüs Sándor* és *Wlassics Gyula*, továbbá *Perczel* Dezső, a képviselőház volt elnöke, *Tallian* Béla alelnök, *Csávossy Béla* háznagy, *Nagy Ferenc*, *Zsilinszky Mihály*, *Nemeskéri Pál* és *Graenzenstein Béla* államtitkárok ellenjelölt nélkül állanak. A szabadelvű párt tagjai közül mintegy hetvenen számíthatnak egyhangú megválasztásra, köztük: *Horáoszky Nándor*, *báró Kemény Géza*, *Latinovics Géza*, *Nedeczky János*, gr. *Esterházy Kálmán*, *Szentiványi Arpád*, *Baresay Domokos*, *Fluger Károly*, *Münnich Aurél*, *Dókus Eraó*, *Légrády Károly*, *báró Kemény Ákos*, *Mikszáth Kálmán*, *Szöcs Pál*, *Telegdy József*, *Werner Gyula*, *Papp Géza* stb. — Az ellenzékiekre nézve szintén kedvező az egyhangú választások aránya. Így egyhangú megválasztásra számíthatnak *Kossuth Ferenc*, pártjabeliek közül pedig: *Balogh László*, *Eötvös Károly*, *Illyés Bálint*, *Komjáthy Béla*, *Madarász József*, *Rákosi Viktor*, *Fáy István*, *Sturmann György*, *Papp Elek*, *Luby Géza*, *Farkas Balázs*, *Leszkay Gyula* és *Kállay Lipót*; az ellenzék többi részén *Beöthy Ákos* és minden valószínűség szerint *Ugron Gábor*.

A választási elnök proklamációja.

Két nap választ el bennünket a nagy küzdelem igazi napjától. Ez a két nap az utolsó intézkedések ideje. Ma jelent meg a nagyváradi választási elnök proklamációja, mely egész terjedelmében a következő:

Hirdetmény.

Nagyvárad város központi választmánya az 1901. évi október hó 24-ik napjára egybehívott országgyűlésre kiküldendő képviselő választásának határidejét 1901. évi október hó 3-ik napjának délelőtti 8 órájára, helyiségül a »Fekete Sas« fogadó emeleti részét tűzte ki és a választás vezetésével engem bizott meg.

E megbízatásomból kifolyólag szükségesnek találom, hogy a szavazatszedő küldöttségek helyiségeinek és az azokhoz vezető be- és kijárásoknak beosztását, különösen az egyes pártok tartózkodási helyére vonatkozólag, a pártok bizalmi férfiai meghallgatásával sors-huzás alapján eldöntött megállapodásokat, valamint a választás színhelyén a rend fenntartására vonatkozó intézkedéseimet, alantitokban a tisztelt választópolgárok tudomására juttassam.

A szavazatszedő I-ső küldöttség elnökletem alatt a »Fekete Sas« emeleti 20. számú szobájában, a II. küldöttség dr. *Hoványi Géza* ur elnökletem alatt, a fogadó emeleti hátsó ét-

termében fog működni. Az első küldöttség előtt fognak szavazni az Olaszi, Váralja és Csillagváros összeirt választói, a II-ik küldöttség előtt pedig Ujváros, Külváros és Velenceze összeirt választói.

Miután előreláthatólag két, esetleg három jelöltre fog szavazás történni, a pártok elhelyezése és azon ut, melyen a választók a szavazatszedő küldöttséghez juthassanak, következőképen állapított meg:

A szabadelvű párthoz tartozó választók a »Fekete Sas« fogadó Kossuth-utca felőli kapujánál tartózkodnak, a hátulsó lépcsőn jutnak fel az emeletre és a 23-ik számú szobaajtáján mennek be, a második küldöttség előtt szavazók a 22. és 21. számú szobákban át az utóbbi szobán nyíló ajtón lépnek a küldöttség elé, szavazás után a tornácra nyíló hátsó ajtón át távoznak; az első küldöttségnek szavazók pedig a 21-ik számú szobából a nagytermen átmennek és innen lépnek a küldöttség elé, szavazás után ugyanezen ajtón és a nagytermen át távoznak.

A függetlenségi és 48-as párthoz tartozó választók a fogadó Szt. László-térre néző kapujánál tartózkodnak, a főlépcsőn jutnak fel az emeletre; az I-ső küldöttség előtt szavazók a nagyterem előszobájából nyíló 18-ik számú szobaajtáján mennek be és a 19-ik számú szobán keresztül lépnek a küldöttség elé, szavazás után a 20-ik sz. szobának az előszobára nyíló ajtaján át távoznak; a II-ik küldöttség előtt szavazók végig mennek a nagyterem hosszában elnyúló folyosón és erről lépnek a küldöttség elé, szavazás után ugyanezen ajtó és folyosón át távoznak.

A szociáldemokrata párt választói, amennyiben jelöltet állítanak, a Szt. László-térnek azon részén fognak tartózkodni, hol a Szt. László-szobor áll, a szavazók a fogadó Szt. László-téri kapuján át ugyanazon uton jutnak a küldöttségekhez, amely a függetlenségi és 48-as párthoz tartozók részére fentebb kijelölve lett.

A pártok vezetőit és rendezőt felkérem, hogy a beosztás szigorú megtartását, a szavazók utbaigazításával előmozdítani sziveskedjenek; különben könnyebb tájékozás végett a helységek bejáratai felett jelző táblákat állíttattam. A küldöttségi termekhez vezető szobák világításáról gondoskodtam.

Ugy a belső, valamint az utcái külső rend fentartására a városi rendőrség és szükség esetén a katonaság fog alkalmaztatni. Felkérem a választó polgárokat és felhívom a nagyközönséget, hogy a rend fentartására vonatkozólag a rendőrség figyelemzetéseinek engedelmességgel s ezáltal minden viszályt vagy kellemetlenséget elkerüljön.

Végül az 1874-ik évi XXXIII. t. cz. 59. és 70. §-ai értelmében közhírré teszem, hogy az I-ső szavazatszedő küldöttséghez helyettes elnökül: Reismann Mór urat, helyettes jegyzőül dr. Radó Ignác urat, a II-ik szavazatszedő küldöttséghez helyettes elnökül: Mihály Adolf urat, helyettes jegyzőül: dr. Wawrek Kálmán urat osztottam be; a képviselőjelölt ajánlatát pedig f. évi október hó 2-án d. e. 9—12 óráig lakásomon, a választás napján reggel 7 órától fél 2 óráig a »Fekete Sas« fogadó 20-ik számú irodájában veszem át, ahol a választási eljárás megnyitása is történni fog.

Az 1899. XV. t. cz. 159. §-ában előirt kötelességemhez képest közhírré teszem, hogy a záróra alatt jelentkező szavazókat mindkét párttól a nagyterembe fogom irányítani; e nagyterem ajtóit a záróra elérkeztekor bezáratnak, és csak a nagyteremben elkülönített választók fognak már szavazásra bocsátatni.

Kelt Nagyváradon, 1901. szeptember hó 29-én.

Mezey Mihály,
választási elnök.

EGYESÜLETEK.

Választmányi ülés a kath. körben.
A katolikus kör e havi választmányi ülését f. hó 9-én d. u. 6 órakor tartja meg az egyesületi helyiségben.

Felhívás a tanintézetekhez.

A választásokra való tekintettel Gerő Ármin főkapitány az összes nagyvárad tanintézetek igazgatóságaihoz s az ipariskola igazgatójához felhívást intézett. Felkéri a tanintézetek igazgatóit, hogy szerdán és csütörtökön szüntessék be az előadásokat, egyúttal a tanoncztartó mestereket tanonczaik otthon tartására hívja fel.

Abból az alkalomból, hogy f. évi október hó 3-án Nagyvárad városa orsz. gyűlési képviselőt választ, tekintettel a mozgalmasnak ígérkező napra, továbbá tekintettel arra is, hogy a közrendre minden zavarólag ható körülmény kiszámíthatatlan következményekkel járhat, főltöbb kivánatosnak tartom azt, hogy a választás színhelyétől különösen a tanuló ifjuság — melynek ott semmi helye nincs, — távol tartassék.

Eppen ezért hivatalos tisztelettel megkeresem t. czimet, hogy 1. odahatni méltóztassék, hogy jelzett napon a vezetése alá tartozó tanintézetben illetve tanintézetekben az előadások szüneteljenek nehogy az esetleg előadásokra menő vagy onnét érkező tanulók a választások színhelyét kénytelen-kelletlen utba ejtve, esetleges ottani mozgalmakba keveredjenek.

2. hogy a vezetése alá tartozó tanintézet tanulóit a választások színhelyén való tartózkodástól szigorúan eltiltani méltóztassék, főként azzal és azért is mivel esetleges zavargások esetén előálló következmények tekintetében felelősséget a rendőrség nem vállal.

Gerő Ármin,
r. kapitány.

Des Echerolles-Kruspér Sándor emlékezete.

Arczképleplezés a lövészegyletben.

A nagyvárad lövészegyesület vasárnap délelőtt a Des Echerolles-Kruspér Sándor emlékének áldozott s leplezte arczképét az elhunyt kiváló férfinak, ki szeretettel karolta fel az egylet ügyeit s kiváló buzgalmaival tekintélyes magasságra emelte. Az ünnepségen nagyszámu előkelő közönség jelent meg, ott láttuk a következőket:

Des Echerolles-Kruspér Károlyné, Echerolles K. Sándor és Albert, báró Podmaniczky Emmike, Hucselreiter Ida, dr. Beöthy László, Szunyogh Péter, Szunyogh Lóránd, Hlatky Endre, Mezey Mihály, Pallay Lajos, Sal Ferencz, Misko'c'zy Barna, dr. Baróthy Akos, dr. Márkus László, Gerő Ármin, Krüger Viktor, dr. Hoványi Géza, dr. Hoványi Ferencz, Fleischacker Gyula, Mihelffy Pál, Mezey Gyula dr., Rimler Károly, Reismann Mór, Szmazsenka Ernő, Stark Gyula, Jankovits János, Heim Károly, Aufricht Alajos, dr. Kharl Ede, továbbá a 37-ik ezred tisztikarának számos tisztje, a huszár tisztikar stb.

Az ünnepség rendkívüli közgyűlés keretében folyt le, melyet Mezey Mihály nyitott meg. Tolmácsolja azt a szeretetet, melyet megboldogult főlvészemesterük Des Echerolles-Kruspér Sándor iránt éreztek. A szép beszéd végén felkérte Rimler Károlyt, hogy az emlékbeszédet tartsa meg.

Délszaki növények között függött a kép, a feldisített teremben. Az előtte levő asztalon volt a király-serleg s az Echerolles-serleg, a lövészeti díjakkal.

Rimler Károly tartalmas beszédben kérte a közönséget és lövész társait, hogy a mai napot szenteljék az egylet nagy férfira iránti kegyeletnek és visszaemlékezésnek. Megemlékezik Echerolles K. Sándor hervadhatatlan érdemeiről.

Erre leleplezték a festményt.

A kép főlvészemesteri ruhában ábrázolja az elhunytat s igen szép kivitelű.

Mezey Mihály elnök megköszönte ezután a részvétet és a gyűlést berekesztette.

A nőegylet közgyűlése.

A biharmegyei és nagyvárad nőegylet vasárnap délután 3 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését igen szép számu közönség jelenlétében, melyben meghatóan nyilvánult a tiszteletteljes szeretet és ragaszkodás az egylet nagydemü elnökője özv. báró Gerliczy Félixné iránt, ki hosszas betegségéből felüdülve vezette a gyűlést. De csaknem hasonló ováció tárgya volt özv. Des Echerolles-Kruspér Sándorné is, a helybeli Fehér Kereszt-egylet pártatlan buzgalmu elnöke, kit a közgyűlés a megüresedett alelnökői állásra egyhangu lelkesedéssel megválasztott, kiből az elnökő méltó utódot fog hátrahagyni az egylet vezetésében s meglepéssel jelezhetjük, hogy ezen életerős jótékony egylet jövője s felvirágzása biztosítva van, erre biztosítékot nyújt az egylet elnöksége s az őket támogató, ügybuzgó választmány, kiknek köszönhetni, hogy az egylet árvaházában jelenleg 33 árva növendék nyer elhelyezést s hogy ezenkívül a mult évben az egylet 2431 korona összeget fordított segélyezésre s nem messze van már azon idő is, mikor fel fog épülni a női menház az elaggott s nyomorban levő szegény nők számára.

A közgyűlésen részt vettek özv. báró Gerliczy Félixné elnöklete alatt:

Özv. Grunvald Henrikné alelnökő, Andriška Károlyné, Andriška Jánosné, Beroldingen Lily grófnő, dr. Baróthy Akosné, Baróthy Sándorné, Blastik Józsefné, Batig Ferenczné, Busch Dávidné, Bergerné, Bozsó Lajosné, Cseresnyés Albertné, Cseprega Miklósné, Dús Lászlóné, özv. Des Echerolles-Kruspér Sándorné, Frankó Endréné, Fekete Sándorné, Ficzek Lajosné, Ficzek Margit, özv. Göndöcs Lászlóné, Géczy Lajosné, Gyurini Sámuelné, Géber Lambertné, Gyurkovics Kornélné, Harmathy Károlyné, Hofbauer Pálné, Huzella Gyuláné, Janky Antalné, Janky Józsefné, Jellinek Ferenczné, özv. Kautzler Józsefné, Kautzler Olga, özv. Knapp Ferenczné, özv. Kazinczy Gézané, özv. Kunyhósi Jánosné, Kálmán Kelemené, Kovalszky Kálmáné, Kappel Györgyné, Lubinszky Anna grófnő, Losschmidt Ferenczné, Láncey Jánosné, Mezey Vilma, Milibák Józsefné, dr. Mihelffy Lajosné, Medvigy Mihályné, Moldován Pálné, Nyiry Györgyné, Niedermann Antalné, dr. Nagy Ferenczné, Nizsalovszky Endréné, Sokoll Józsefné, Sonnenfeld Adolfné, Sal Ferenczné, Sebő Pálné, özv. Scharda Ödöné, Schwarz Gézané, Stark Róza, Schlauch Jozefin, Stancz Ferenczné, özv. Schwarz Abrahamné, Szilvássy Istvánné, Száhlender Károlyné, Száhlender Margit, Szegedy Györgyné, Tóth Mártonné, Tóth Imréné, Voszka Ferenczné, Vucskics Julia, Weiszlovics Lajosné, Vértessy Andorné, Wechsler Adolfné, továbbá Böszörményi Géza jegyző és Ficzek Lajos pénztáros.

Elnökő a gyűlést megnyitván s a szép számmal megjelent tagokat üdvözölvén, mindenekelőtt mély hálával emlékezett meg azon részvétről, melyet az egylet tagjai iránta betegsége alatt tanusítottak s felkérte a jegyzőkönyv hitelesítésére Schlauch Jozefint és Voszka Ferencznét.

A választmány évi jelentéséből, melyet Böszörményi Géza jegyző olvasott fel, kiténik, hogy az egylet az 1900-ik évben két thea-estélyt, egy chrisanthemum kiállítását, egy kalikó bált, egy műkedvelői kiállítását, egy czirkuszi előadást rendezett, mik főkép az alapítandó női menház céljára igen szépen jövedelmeztek. Ezenkívül feledhetetlen Erzsébet királynéknak

emlékeztére Erzsébet ágyalpra 4171 kor. 80 fill. folyt be gyűjtés útján.

A pénztárnoki jelentés szerint, melyet *Ficzek Lajos* terjesztett elő, kitűnt, hogy az árvaházi pénztár, melynek 1899. évi maradványa 97806 korona 82 fillér készpénz volt, az 1900. év végével 103214 kor. 52 fillérre növekedett, a segélypénztár pedig készpénzben 40035 korona 95 fill. egyenleget tüntetett ki. Ezekhez nem számítható az egylet ingatlan vagyona, árvaháza is ennek nagy telke.

A közgyűlés ez alkalommal töltötte be az alelnöki állást, miként már előbb jeleztük, özv. *Des Echerolles Kruspér* Sándorné személyében s a megüresedett négy választmányi helyre *Renói Sokoll Józsefnét*, *Schwarz Géznét*, *dr. Kiss Döménét* és *dr. Nagy Ferencznét* választotta meg egyhangulag közfelkiáltással.

Páros csillag az ég alján.

Kis diák koromban, nagy odaadással magoltam az állatkör nevét.

Kos, bika, ikrek

Utána néztem a kalendáriumban is, hogy a képről jobban a fejemben maradjon a lecke.

Meg is leltem a csillagképeket. Ott volt az »ikrek«, két kis gyermek rózsaláncot tartva tánczol a kép balsarkában. Ez hát az ikrek?

Milyen gyerek s már is csillag, ez mégis sok egy kicsit, de hát a mely sor kossal és bikával kezdődik, miért ne folytatódhatnék az ikrekkel? Ebben megnyugodtam.

Most azonban újra elfog az álmélkodás.

A nagyváradi szabadelvű párt egén is feltűnt a zodiakus és ez még csodálatosabb. Ez Hlatkyval kezdődik és *Ullmannal* folytatódik. Hogyan jönnek ezek így össze?

Hát csupán azért, mert valaki iker, mindjárt csillaggá lesz? Ime az *Ullmann* duett is, hogy alelnök és jegyző lett belőlük, félre dobták a kiskorúságukhoz illő szerénységet, maguk is elhitték, hogy csillagok s most terjesztik zöldes fényüket egy »röpszózat« alakjában.

Felül a szózatot *Sándor* és *Félix* neve tündöklik. A nyomda tán röstellette aláírni czégét, mert hiányzik, dátum se vallja sehol a nyomtatáson, hogy a XX-ik században termett é ez a felekezeti jellegű gomba.

A megszólítás így hangzik:

Mélyen tisztelt zsidó vallású Polgártárs!

Hm! *Ullmanné* az apuktól örökölték a nevet, de sem érdemeit, sem tisztés korát még el nem érték. Mindazonáltal, mint rabbi a váraljai zsidóság vezéreiként tüntetik fel magukat és ilyen minőségben, felekezeti jelszó alatt, mint zsidó vallásukat szakítják ki a polgárság egy részét és így mint zsidó vallásukat akarják felhajtani a választáshoz.

Hecczrabbi akarnak lenni tisztelt *Ullmann* urak? Jól kezdik! Mindjárt a pártjuk iránti áradás után a katolikus egyház papi szimboluma, a reverenda után kapkodnak és megsértik azt. Vigyázzanak kérem az ilyen kapkodásban kifitynyhat a »zadekli« s talán önök sem kívánják, hogy ez is belé vonassék a választási küzdelmekbe? Nekünk igaz, izlésünk sem engedné, hogy hasonló fegyverrel éljünk.

Zsidó vallású polgártársak? Hm! Ha az önök szózata nyomán ugyanilyen tendenciájú szózatok jelennének meg a katolikus, református, görög keleti vallású polgártársakhoz, vajjon örülnének-e a viharon, a mit széleskedésükkel vetettek?

De persze e vallásokon idősebb emberek irányítanak s így önök mitől se tartsanak, nem lépnek az önök útjára.

Aztán mi az »zsidó vallású polgártársak«?

Mózes vallású magyarokat ismertünk idáig, hisz éppen önök dokumentálják lapjaikban, hogy így kell önökre gondolnunk.

Zsidó vallásuak! írják önök! mi ez?

Azt akarják jelezni, hogy vallásuk és nemzetiségük egy s mint ilyenek külön állam az államban, kik a szavazásnál is, mint nemzetiségi vallás-talagok vesznek részt?

Mint idősebb embertől, fogadjanak el tőlem egy tanácsot. Nem kerül pénzbe.

Jó nevet örökölték, mely vezetőkké predesztinálta önöket bizonyos kisebb, de tekintélyes körben.

A vezetőséghez azonban kiforrottság és tapasztalat kell.

Írják le amit gondolnak, minden egyes esetben, de ne adják ki, írják le naplójukba, mit csak önök olvasnak.

Majd pár év után, ha átforrottak ítéleteik, vegyék elő naplójukat, meglátják, milyen üde zöldségek lesznek benne.

Es akkor hálásak lesznek tanácsomért, hogy ebben a zöld világitásban nem a nyilvánosság előtt állanak, csakis — bizalmas naplójuk előtt, melyre ifjui ítéleteiket bízták.

Lássák a nóta is úgy szól:

Páros csillag az ég alján;

Maradjanak egyelőre az ég alján. Örüljenek rajta, hogy predesztinált csillagok.

Ha igazán azok, feljutnak az égre, ha csak ikrek, de nem csillagok, akkor nem lehet oda fel-fúvódni, akár maguk fujják fel magukat, akár mások.

A liberális párt pedig tudhatta volna, hogy a csillagképben az ikrek után a rák következik, aztán az oroszlan.

Lám az ikrek, hogy feltűntek, hátrafelé megy a párt, itt a *Rák*, ma pedig jön — *Barabás*.

Mintha mégis a csillagokba volna írva, legalább a pártok sorsa!?

Hazafias üdvözléssel:

Kóby.

UJDONSAGOK.

Barabás Béla Nagyváradon.

Dr. Barabás Béla, a nagyváradi függetlenségi párt jelöltje ma este ismét Nagyváradra jön, hogy még az utolsó órában megerősítse és lelkesítse itteni pártíveit, kik a győzelem reményében indulnak a küzdelembe. Ez alkalommal pártja a következő felhívást intézi a polgárokhoz:

Szeretett képviselőjelöltünk 1901. október hó 1-én este városunkba érkezik, hogy bennünket látogatásával megtiszteljen. A polgárság körében mozgalom indult meg, hogy itt tartózkodása alkalmával a lehető legimpozánsabb módon üdvözölje. Elhatároztuk, hogy fáklyászenével tiszteljük meg őt. Mielőtt a 200 fáklyából álló diszes menet elindulna, a polgárság a *nagypiacz-téri Lloyd* kávéház előtt 7 órakor gyülekezik. Innen indul aztán fél 8 órakor a fáklyásmenet zenével a nagypiacz-terén, Kapuczinus-utcán és a Szent László-téren át a »*Sas*« szálloda elé, a hol szeretett képviselőjelöltünk szállva lesz. Az elhelyezkedés után egyik polgártársunk beszéddel üdvözli képviselőjelöltünket, melyre ő válaszolni fog.

Fél 9 órakor pedig társas pártvacsera lesz a »Zöldfa« szálloda nagytermében, a melyen *dr. Barabás Béla* is részt fog venni.

Polgártársak! Kérünk benneteket, hogy jöjjetek el minél tömegesebben a fáklyásmenethez, képviselőjelöltünk üdvözléséhez és a pártvacserára. Jöjjetek el mindnyájan pártkülönbség nélkül hazaszeretetet tanulni *dr. Barabás Bélától*! Mutassuk meg, hogy a nemzet nagy férfait Nagyváradnak nemcsak a függetlenségi érzelmű, de egész polgársága hogy szokta üdvözölni! Mutassuk meg, hogy ezen üdvözlés még a szept. 22-iki fogadtatásnál is impozánsabb és ragyogóbb lesz!

Nagyvárad, 1901. szept. 30.

Hazafias üdvözléssel:

A függetlenségi és 48-as párt végrehajtó-bizottsága.

Botrányos választás a jogakadémián.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap d. u. 5 órakor tartotta meg választó közgyűlését a jogakadémia ifjusága és volt olyan választás, a minőre régen nem volt példa.

Említettük már egyszer, hogy *Molnár Kálmán* ellen, a kit az ifjuság java-része jelölt, felekezeti jelszavakat vittek harcába. *Mig Molnár* pártja biztosra vette jelöltje győzelmét, az ellenpárt csendben szervezkedett s felléptette *Szkalák Zoltán* III. éves joghallgatót. Tegnap kellett volna döntenie köztük az ifjuságnak.

Dr. Nagy Ernő jogtanár elnöklete alatt 5 órakor nyílt meg a gyűlés, melynek kezdetén mindjárt azzal lepték meg a Szkalák-pártot, hogy jelöltjük az alapszabályok értelmében *meg sem választható*. Midőn hosszas, izgatott vita után a többség mégis megválaszthatónak mondta ki Szkalákot, ez ellen *Krüger Jenő felebbezést jelentett be*.

Óriási izgalmak közt folyt le a névszerinti titkos szavazás, melynek eredményeként néhány szó többséggel Szkalák választott elnöké. Általános meggyőződés szerint Szkalákra csak 9 keresztény szavazott; a többi elkeseredve gyujtott rá az ismert nótára:

— Száz zsidó egy sorban!

Szkalák az óriási zajban szóhoz sem jutott s programbeszéd helyett rögtön tisztikara tagjait terjesztette elő. Az elkeseredett ellenpárt valamennyi jelöltjével szemben ellenjelöltet állított s névszerinti titkos szavazást kért rá. Szkalák a titkos szavazást — alapszabály ellenére — mellőzni kérte; mikor a gyűlés ezt is megszavazta, *Krüger Jenő* ez ellen is felebbezést jelentett be.

Az sem volt utolsó dolog, mikor egyik, Szkalák által indítványba tett tisztviselő kijelentette, hogy a *jelölést el nem fogadja*. Erre olyan éljenzés, másfelől zaj keletkezett, hogy az ülést fel kellett függeszteni.

A hangulat egyáltalán a lehető legegyszerűsebb, úgy hogy a jelen viszonyok közt az olvasókör eddigi szép és eredményes működésének folytatása nem remélhető.

A segélygyűlés választásai névszerinti, titkosan következő eredménnyel esett meg:

Elnök: *Illés István* 17 szóval Szolcsányi Béla 14 szavazatával szemben. Alelnök *Allipuander Ödön*. Főjegyző: *Medvigy Mihály*. Pénztárnok: *Beöthy Miklós*. Ellenőr: *Frankó József*. Aljegyzők: *Frank Géza* és *Morvay N.*

A választás késő esti órákban ért véget.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8—5 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

TÁJÉKOZTATÓ

Október 1. A Bihar megyei Orvos-Gyógyászati és Természettudományi-Egylet szakülése d. u. 5 órákor.
 Október 2. Képviselőválasztások Bihar megyében.
 Október 3. Képviselőválasztás Nagyváradon, a Sasban.
 Október 5. Közigazgatási bizottsági ülés a városházán d. u. 3 órákor.
 Október 5. Gyermekkiállítás a leleczházban d. e. 11 órákor.
 Október 5. A Fehér Kereszt-egylet közgyűlése d. e. 10 órákor.
 Október 9. Megyebizottsági tagok választása Bihar megyében.
 Október 9. A katolikus kör választmányi ülése d. u. 6 órákor.
 Október 14. Az általános szünet kezdete a nagyvárad hegyen.
 Október 19. 20. Lóverseny Nagyváradon.
 November 19. Az Erzsébet leányvárvaház zászlószentelési ünnepélye.

* Az utolsó jubileumi körmenet. Vasárnap tartották meg városunkban az utolsó jubileumi körmenetét, melyen éppen olyan nagy számban vettek részt a buzgó hívek, mint az előzőkén. Reggel 8 órákor szent misével kezdődött az ájtatosság a Szent László-templomban, honnét a körmenet a kapuczinusok templomába vonult. Itt Széchenyi Jenő apát-kanonok ünnepélyes misét tartott, utána pedig *Nogely* István tb. kanonok, képezdei igazgató hatásos szent beszédben buzdította a híveket a jó cselekedetek, névszerint az ima, böjt és alamizsna gyakorlására. A búcsu imádságok után visszament a körmenet a Szent László-templomba, ahol Te Deum zárta be a ritka szép ájtatosságot.

* Eljegyzés. *Balogh* László földbirtokos és volt szabolcsi országgyűlési képviselő kedves leányát *Ilonkát* a napokban jegyezte el Erkörtvélyesi Nagy Aladár méneskari főhadnagy Szalmárról.

* Változás a vasárnapi munkaszünetben. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy gyorsárunknak fuvarozása, felvétele és kiszolgáltatása általában, valamint sörök, élő baromfiak és romlékony természetű élelmiszereknek (mint friss gyümölcs, friss főzelék, friss hus, friss hal, leölt vad, tojás, tej, vaj, túró stb.) fuvarozása, elszállítása céljából teherárunként való feladása, valamint a teherárunként érkező ily czikkekből álló küldeményeknek kiadása és az állomásról való elfuvarozása vasárnapokon és Szent István király napján déli 12 óráig végezhető. Ugyane, szeptember 25-én keltezett rendeletében intézkedett a miniszter, hogy vasárnap és Szent István király napján a jég egész napon át gyártható, árusítható, szállítható, szállítás céljából feladható, rendeltetése helyén kiadható és az állomásról elfuvarozható.

* Mihály napi tisztelgések. Ma ugyan már nem olyan népszerű a Mihály név, mint régebben, de még mindig elég sokan viselik s így Mihály napja elég hangos az üdvözlések és szerenádotól. Kijutott belőle a váradi Mihályok legnépszerűbb alakjának *Mezey* Mihálynak, Réz Mihálynak stb.

Réz Mihályt, Nagyvárad város iskoláinak felügyelőigazgatóját, kedves ovációban részlettették vasárnap nevenapján nagy számban barátai és tisztelői. A délelőtti folyamán a külföldi küldöttek tisztelgették, így a kir. tanfelügyelőség *Sipos* Orbán min. oszt. tanácsos, kir. tanfelügyelő; az olasz elemi iskola, *Gasparik* Lajos, a leányiskola *Katonáné* F. Róza, az újvárosi leányiskola *Vadaj* József, a leányiskola *Bércziné* H. Paula, a váraljai fiúiskola *Markovics* Pál, a leányiskola *Aberle* Hermin igazgatók vezetésével. A római katolikus tanítók nevében *Ember* György üdvözölte, az orthodox zsidó iskolát *Bíró* Márk vezette. A biharmegyei tanítóegyesület nevében *Lóth* Lajos alelnök üdvözölte; a nagyvárad zeneiskola tanárai pedig *Herncsirek* István vezetésével tisztelgették. Üdvözölték azonkívül *Kotzman* János, *Fényes* Endre, *Kalmár* Illés stb. s a nagyszámban rokonság és

ismerősök. Este pedig a Nagyvárad Zenekedvelők Egylete sze enádott szeretett igazgatójának tiszteletére. A zenekedvelők érzelmeit *Bodnár* János titkár tolmácsolta. A szerénád gyönyörű ének és zeneszámai után a szívélyes házigazda lakomára hívta a megjelenteket, ahol aztán a zenét kedvelők zene mellett a késő éji óráig mulattak a legkedélyesebb hangulatban.

A róm. kath. tanító-képezde növendékei tanárak, *Ó* Mihálynak névnepja alkalmából jól szervezett és betanított énekkarral vonultak tanárak ablakai elé, hogy ők üdvözöljék. Az énekek betanításában *Liptsey* József III. éves tan. képeszdész fejtett ki fáradhatatlan buzgalimat. Az ünnepélyt alkalmi énekekkel nyitották meg, mely után *Váradi* Sándor III. é. képeszdész lelkes felköszöntőt mondott, kiemelve a szeretett tanárak a tanítás terén szerzett érdemeit. Ezután az új himnuszát zengték el, a melylyel a szép ünnepély véget ért.

* A város világitása. A múlt csütörtökön — mint annak idején részletesen megírtuk — a közvilágítási bizottság ülésén elfogadták *Bordé* Ferencz előadónak előterjesztését, melynek értelmében a villamos világitást fogják ajánlani a közgyűlésnek, még pedig házi kezelés mellett s a berendezéssel pedig a Ganz-czéget bízzák meg. *Bordé*nak ezt a terjedelmes előterjesztését most litografáltatták s szétosztották a törvényhatóság tagjai közt. Ez az érdekes nagy munkálat felöleli a közvilágítás ügyének eddigi mozzanatait. — Felhívták a közönséget, hogy tájékozást szerezzenek, mennyi lángot vennének igénybe s így mennyi lenne a magánfogyasztás. Bejelentettek 4415 lámpát s ezek közül 2970 lámpa állandó használatban lenne. Ezután ismerteti az egyes ajánlatokat, melyek közül a bécsi társaságé már visszavonatot, óvadékát is kiadták. Négy ajánlat van, a melyekkel foglalkozni kell: a Rimanóczy és társaságé, az Egyesült villamosági társaságéval, a Magyar Forgalmi Bankéval és a Ganz-czégével. Ezeket ismerteti s összehasonlítja. Végeredményként azt látja, hogy a házi kezelés nemcsak a többi ajánlatoknál lenne olcsóbb, hanem a mostani rossz félig gáz, félig petroleum világitásnál is sokkal előnyösebb. Most a sötét gáz és petroleum világitás 48 000 koronába kerül évenként, míg az egész város villanyvilágitása 1100 izzó és 50 ivlámpával évenként csak 35 000 koronába kerülne. Ezek alapján az előterjesztés véleményezi, hogy a közgyűlésnek a köz- és magán villamos világitásra a házi kezelés behozatalát javasolja a bizottság és pedig 1903. decz. 15-től, a telep és berendezés elkészítésével a Ganz-czéget bízzák meg, a telep terveinek elkészítésére pedig utasítsák a városi mérnöki hivatalt.

* A választások és az ipariskola. Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától nyert felhívásból kifolyólag tudjuk a t. tanoncztartó mester urakat, hogy az ipariskolai előadások október 2-án szerdán és 3-án csütörtökön — a képviselőválasztásra tekintettel — nem fognak megtartatni. Egyben felkérjük a t. mester urakat, hogy tanonczaikat ezen napokon lehetőleg otthon tartásuk s őket az utcai csoportosulástól szigorúan eltiltsák. Nagyvárad, 1901. okt. 1. *Ragány* János, iparokt. biz. elnök. *Szűts* Izso, iparisk. igazgató.

* Szociálisták tüntető felvonulása. A nagyvárad szociáldemokraták vasárnap délután tartották tüntető felvonulásukat. A menet a Nagy-Teleki utca végétől indult délután 3 órákor. A több ezer főre rugó tömeg lobogóval és feliratos piros táblákkal példás rendben vonult a Nagypiaczérre, ahol rögtönzött emelvényen három szónokuk beszédet tartott. A gyülekezők 5 óra tájt eloszlottak. A rendőrség felszólalására csak a menet indulásakor volt szükség, amikor is a piros lobogót a rendezőség mellőzte. Egyébiránt kifogástalan volt a rend és a felvonulók magaviselete is.

* *Markovics* kanonok halála. Egy derék ember és derék pap halt meg tegnap Budapesten hirtelen halállal. *Markovics* János kanonok, a nyitrai szeminárium kormányzója. Ismert és általánosan becsült ember volt Nyitrában és az egész felvidéken. Kedves, lelkes, jószívű. Minden szeretetre, a melylyel feléje fordultak, valóban rászolgált. 1896-ban fölléptették *várnai* kerületben néppárti programmal. Ellenfelének *Sipeky* Sándornak nem volt pártja, csak egy kis hivatalos csapatkaja. A választási elnök abban a pillanatban, amikor meg kellett volna kezdeni a választást, egyszerűen otthagyta a szavazóhelyet s így a választást nem lehetett megtartani. Kitzítették a választás új határnapját s a választás elnökévé *Kloch* bárót nevezték ki. A rettenetes téli időben *Kloch* báró a legtipikusabb Bánffy-választást rendezte. A politikai szemérmertlenség oly foku volt, hogy a megválasztott *Sipeky* utóbb kénytelen volt a mandátumról lemondani. *Markovics* e két választás izgalmi után betegeskedni kezdett s betegségéből (egy súlyos természetű vesebajból) nem tudott többé kigyógyulni. Nemrégiben *Abbáziába* ment gyógyulást keresni. Onna tért vissza tegnap látszólag megkönnyebbülten. De este hirtelen rosszul lett s hetedfél órákor, miközben át akarták szállítani a Vöröskereszt-kórházba, agyhűdés következtében hirtelen meghalt.

* A szabadelvű párt gyűlése. Tegnap este a szabadelvű párt társas vacsorával egybekötött pártgyűlést tartott. Az első beszédet *Hlatky* Endre mondotta, a liberális eszmék győzelméről beszélvén. Szellemes, kitünő beszédet mondott dr. *Várady* Zsigmond. Utána *Dési* Géza öntötte ki haragját rég megszokott, rég elkopott frázisokban a »sötét reakció« ellen s óva intette a közönséget a papoktól, »kiknek oly fekete a lelkük, mint a reverendájuk«. Az ügyvéd urnak ezt a kifejezését egyelőre kommentár nélkül ajánljuk az ügyészség figyelmébe. Izgatni, egy hazafias osztályt megsérteni, — remélhetőleg — Magyarországon még nem szabad akárkinék! Beszéltek még *Friedländer* Sámuel és *Fodor* Gyula.

* Havi kegyadomány kiosztása. Dr. *Schlauch* Lőrincz bíberos-püspök havi kegyadománya 600 korona október 1-én délután 2 órákor fog kiosztatni a koldusápoló intézetben. Öv. *Grunwald* Henrikné, alelnök.

* Elhalasztott ülés. Nagyvárad város közigazgatási bizottsága október havi rendes ülését, — miután csütörtökre az orsz. képviselőválasztás, péntekre pedig királyi Ő Felisége nevenapja esik — szombaton, október hó 5-én d. u. 3 órákor tartja meg.

* Találtatott egy tiszti kard és egy csomag, igazolt tulajdonosaik átvehetik *Mendelényi* Béla rendőrfogalmazónál.

SPORT.

Szabad díjlövészet. A polgári lövészegyletnek 1901. évi szeptember 29-én tartott szabad díjlövészetén a rendes céltáblákra kilőt 1290 golyó közül kört talált 1249, az összes körök száma 7200, 233 mozsár és 92 mély lövéssel.

A versenytáblára 260 golyó lett kilöve.

Dijakat nyertek mély lövésekre. A tisztelet díjat egy ezüst kupát Des Echerolles-Kruspér Károly örökös főlövész-mester ur ajándékát 102 foku mélylövésessel *Vomácska* József nyerte.

Arany díjakat nyertek: Heim Károly és Mezey Mihály.

Ezüst díjakat Mezey Mihály, Rimler Károly, Kunz Gusztáv, Török László, Tóth Ferencz, Aufrecht Alajos, Heim Károly, Vomácska József és Janky Antal.

Körlövészekre a tisztelet díjat, a Lövészegylet ajándékát, egy ezüst cognac palackot poharakkal, 80 körrel Rimler Károly nyerte.

Arany díjakat nyertek: Heim Károly és Mezey Mihály.

Ezüst díjakat nyertek: Török László, Vomácska József, Kálmán Sándor, Rimler Károly, Kunz Gusztáv és Székely Sándor.

A versenykör czéltáblán A tisztelet-díjat, a Lövész-egylet ajándékát, egy ezüst serleget 28 körrel Rimler Károly nyerte.

Arany díjakat nyertek: Mezey Mihály és Heim Károly; ezüst díjakat nyertek: Rimler Károly, Vomácska József, Kunz Gusztáv, Aufricht Alajos és Janky Antal.

Az egyleti tagok által felajánlott tisztelet díjakat nyertek, különféle lövésekre kifizetve.

Egy miniatűr a olaj festésű képet a második legmélyebb lövésre nyerte Heim Károly. Egy tájték szivarpipát a legmélyebb mélylövésre Mezey Mihály. Női alak gipsz szobor a 300 foku lövés következtével Heim Károly. Ezüst pecsétnyomót a legtöbb mély lövésre Heim Károly, bronz gyertyatartót és más díjat nyert mély lövésre Török László, üvegfedeles kupát a mély lövések középsőjével Kálmán Sándor. Szürke hamutartót az utolsó előtti mély lövéssel Kunz Gusztáv, márvány papírnyomót a versenyábrán utolsó díjához Janky Antal nyerte.

A tekeversenyen. Az arany díjat 16 báb-bal Kelemen Kálmán, öt ezüst díjat Szakács Antal, Szankovits József, Weisz Ernő, az ezüst-érmét Hanslián János nyerték.

Igazságszolgáltatás.

Megölte a gazdája fiát. Rémes gyilkosság zavarta meg Biharvármegye egy kis községének, Tárkányinak csendes mindennapi nyugalmát a múlt tavaszon. A falu egyik vagyos gazdájának: N. Kincses Jánosnak fiát megölte egy pelyhedező állu szolgáló Farkas János. A gyilkosság előzménye az volt, hogy a gazda fia megszidta és háromszor arczai ütötte az engedetlenkedő szolgálót, ki éjjel egy ásóval bosszúból fejen vágta az ifju gazdát, ki azonnal meghalt. Az esküdibíróság tegnapi megtartott tárgyalás folyamán bünsnek mondta ki Farkas Jánost a szándékos emberölés büntetésében s a törvényszék ezen verdikt alapján a vádlottat két évi fegyházra ítélte. Védő az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Hoffmann meséi.

Szerda: Nők az alkotmányban.

Csütörtök: Üdvöske.

Péntek: Delila.

Szombat: Gascognei nemes.

Vasárnap: Lowodi árva. (K. Hegyesi Mari vendégfőllépte.)

Coulisset ur.

Kevés a jókedvű ember Nagyváradon.

A választások vagy mi okozhatta? elég az, hogy tegnap meglehetősen kevesen nézték végig Coulisset urat, egyikét a legkacagatottabb francia bohózatoknak. Pedig — bár kissé mucsaiasan — maga a színlap is hirdette, hogy »kitűnő francia bohózat.«

Én azért még sem csodálom, ha nem hisznek a színlapnak s általában a színházi hivatalos höttöknek. Éppen három napja van itt a társulat s máris beüttött egy — műsorváltozás. Akadhat, a ki színlapváltozástól tart s a »kitűnő« mögött »unalmost« sejt.

Ez tegnap nem következett be. Pompás vigjátéki előadást rendeztek, a kisebb számú közönség nagy multságára. A kacagástól néha a szereplőket sem lehetett érteni.

Pedig kár volt az elveszett szavakért; két bemutatkozó volt, a melyek sok tanulságot rejtettek magukban. Egyik *Krasznai* Andor, a kipróbált, rutinos színész, másik *Kulinyi* Mariska, a kezdő tehetség. Mind a kettőről elismeréssel kell szólnunk. *Krasznai* (Coulisset) kitűnő komikusnak látszik, a ki szóval és mozdulattal egyaránt tud jellemezni s a kitől efféle szerepekben még sokat várunk. *Kulinyi* Mariskát (Anette) most talán harmadszor látjuk, de először nagyobb szerepben s most mondhatunk róla biztosabb véleményt. Határozottan szép tehetsége van s van benne szorgalom is. Ma még kissé elnyomja a buzgalom a tehetséget s némileg szertelenségbe ragadja; pl. nem szükséges mindig fortissimo s a legmagasabb hangon beszélni. Több árnyalatot a hangba, több simaságot a mozdulatokba is; mindez idővel bizonyára meg fog jönni s ezért jövője elé reménytelül tekintünk.

Teljes dicsérettel emeljük ki *Bognár* Jánost (Saint Castel) *Pataki* Bélát (Lucien) *Pintérnét* (Louise). Már Szarvasi és E. Kovács Mariska, bár szintén megfelelték a kívánalmaknak, de tehetségünk minőségénél fogva kevésbé illeszkedhettek a vigjátéki keretbe. A többi szerep *Tóvári* Anna, *Benkő* Jolán, *Vank* István és *Kohári* kezében volt.

A kóristák pedig (kivéve a kiveendőket) tanuljanak táncolni. Nem bakugrásokat akarunk látni a Szigligeti-Színházban, mikor mazurkát huz a hegedű.

Nagyvárad Magyar Színpad. A Szigligeti-Színház tevékeny igazgatója *Somogyi* Károly, a fővárosi és nagyobb vidéki színházak mintájára *Nagyvárad Magyar Színpad* cím-mel lapot fog kiadni, mely már október első napjaiban meg fog jelenni. Szerkesztője *Márkus* József ismert fővárosi író lesz. A bohémuság-nak igen érdekes tartalma lesz. Tartalmazni fogja első sorban a színlapot, az előadásra kerülő színdarabok tartalmát, a szebb dalok szövegét, azonkívül a szereplő színyek arcképét, az egyes szebb csoportozatok felvételét, költeményeket, szellemes ötleteket s több más apróságot, kiváló írók tollából. A lap érdekességét emelni fogja, hogy a kiválóbb operettáriák hangjegyzve zök lesznek benne, mi a zenekedvelőkre nézve kedves dolog leend. Az egyes példányok ára 6 fillér lesz, a ki azonban előfizet a lapra, annak természetesen még olcsóbbá fog kerülni.

Nők az alkotmányban. Tóth Kálmán klasszikus vigjátékát, melyet az igazgatóság a választásra tekintettel csütörtökre tűzött ki, szerdán a választás előestéjén adják, miután a közönség köréből felszólalások történtek arra nézve, hogy az aktuális darabot a választást megelőzően mutassa be az igazgatóság. Így *Audran* »Üdvöskéje«-nek előadása csütörtökre marad.

Vereshaju. *Lukácsy* Sándornak, a Népszínház karmesterének népszínművét elevenítették fel vasárnap este. A czimszerepe (Szilaj Kata, a vereshaju) *Orlei* Flóra játszotta. *Bérczi* Gyula kedves Veréb Jankó volt, míg *Bognár* az öreg ember létere hamar szerelemre lobbanó *Keszeg* Mihály szerepével hatott kellemsen, nem egyszer kacajra indítva a szép számú közönséget. A zenekar a felvonásoközöket magyar nótákkal töltötte be. A hegedűn, cigányosan előadott zeneszámokat örömmel s figyelemmel hallgatták, jeléül annak, hogy nem ártana ezt többször is megcselekedni.

Hoffmann meséi. Offenbach *Jakab* gyönyörű operája kerül ma este színpadra a harmas szerepben *Székely* Irénnel, kinek *Antonia* egyik legfényesebb szerepe. A mai előadás lesz tulajdonképeni bemutatkozója *Hunfy* Imrénnek, a társulat tenoristájának, ki Hoffmann fogja énekelni. A többi szerep *Pintér*, *Nyárai*, *Bérczi* és *Csátár* közt osztlik meg.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 4.

Idénybérlet 4.

Nagyváradon, kedden, 1901. okt. 1-én

Hoffmann meséi.

Opera.

I. szakasz: »**Luther gazda csapszéke**«.

II. szakasz: »**Olympia**«.

III. szakasz: »**Antónia**«.

IV. szakasz: »**Stella**«.

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 ft., földszinti és első emeleti páholy 6 ft. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 ft 50 kr. Kórszék 1 ft 20 kr., Támlászék 1 ft. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 óra után.

Holnap szerdán, okt. 2-án

Nők az alkotmányban.

Vigjáték

MULATSAG.

Az iparos ifjak szüreti multságára. A nagyvárad ipartestületi iparos ifjuság önképző köre vasárnap este tartotta meg szüreti multságát a Sasban, a szokott sikerrel. A multságot a csinos párok bevonulása nyitotta meg, mely után a minden számában sikerült és mulattató műsort hallgatta végig a nagyszámú közönség. Azután a multság legkedélyesebb része, a szabadiopás következett, zóna-posta levelezéssel. Mikor már kifáradtak a lopásban, illetve a büntetéspénzek lefizetésében, kezdetét vette a tánc, mely a késő reggeli órákig tartott. A multságon résztvevő szép hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Szabó Jánosné, Végh Lajosné, ifj. Cser Jánosné, ifj. Nemes Lajosné, Perjessy Györgyné, Kocsis Gyuláné, Nagy Józsefné, Szöke-Bálintné, Gulyás Lászlóné, Betnyák Györgyné, Futaky Jánosné, Szolnoky Sándorné, Ujhelyi Istvánné, Bottó Péterné, Tamásy Péterné, Mezey Lajosné, Balogh Andrásné, Pápai Lajosné, Magyar Józsefné, Nagy Jánosné, Ováry Istvánné, Poretonek Mihályné, Németh Antalné, özv. Rimóczy Józsefné, Makovits-Fereneczné, Vidosits Lászlóné, Vorzszik Istvánné, Katona Józsefné, Tóth Józsefné, Rezner Jánosné, Takács Mihályné, Horváth Istvánné, Haláti L.-né, Rezegi Józsefné, Weisz Jakabné, Agárdi Tivadarné, Balcsó Istváné, Biró Albertné, Molnár Gáborné, ifj. Kádár Józsefné.

Leányok: Nagy Mariska, Nagy Róza, Szabó Rózsika, Zeke Erzsike, Cser Rózsika, Perjessy Margit, Kocsis Ilonka, Gulyás Rózsika, Betnyák Ilonka, Szabó nővérek, Futaky Annuska, Szolnoky Rózsika, Ujhelyi nővérek, Bottó Viktória, Tamásy Erzsike, Balogh Rózsika, Nagy Vilma, Poretonek Juliska, Rimóczy Mariska, Molnár Irma, Bereczky Irénke, Demján Teréz, Kozma Mariska, Husznay Mariska, Végh Mariska, Rezner Berta, Tóth Ilonka, Haláty Irma, Takács Etelka, Horváth Róza, Agárdy Juliska, Rezegi Etel, Balcsó nővérek, Vorzszik nővérek, Biró Mariska, Gidáli Janka, Katona Mariska, Millye Ilonka és Erzsike, Bátor Terézia.

A négyest 80 pár táncolta.

ZENE ES MŰVESZET.

Kongresszus induló. A zene tanárok első kongresszusa emlékére teljesen magyar motívumokkal új indulót szerkesztett zongorára *Erdélyi* Dezső zeneigazgató zeneszerző. A czímlapot gróf *Szapáry* Pál ur arcképe

ékesíti, kinek ajánlva is van. E remek kivitelű s igen szép dallamu induló előre láthatólag rövid idő alatt közkedveitké válik. A jövőre 25%-a a zenészek nyugdíjalapja javára fordítatik, miért is a nagy közönség figyelmébe ajánljuk. Kapható: a III. kerületi Zene-Conservatorium igazgatóságánál (Lajos-utca 84.) Budapesten ára: 1 korona 60 fillér.

Közönség köre.

Köszönet nyilvánítás.

Felejthetetlen kedves fiunk, illetve szeretett rokonunk, testvérünk néhai *Szliva Géza* elhunyt alkalmából mindazok, kik részvételükkel és a végtisztességtételen való megjelenésükkel fájdalomukat enyhítették, fogadják legmélyebb hálás köszönetünket.

Nagyvárad, 1901. szept. 30.

Özv. Szliva Józsefné és gyermekei.

NYILTTÉR.

Nyilvános köszönet.

Nagyvárad város, Békés Gyula, Békés-Csaba Hódmezővásárhely, Debreczen városok — Orosháza és B.-Püspöki községek, valamint a Szent László fürdőt igénybe vett és itt meg nem nevezett városok és községek *igen tisztelt közönségeihez:*

A nagyvárad latin szertartású püspökség tulajdonát képező Szent László (Püspök) gyógyfürdő bérletére nézve kötött szerződésem lejárván, a fürdő kezelésétől a mai nappal megválok. Hat év előtt midőn a fürdő bérletét átvettem, oly sok előre nem látott nehézségekkel kellett megküzdenem, melyek gyakran prótára tették ugy a buzgalmamat, legjobb törekvésemet, sőt az erőmet is. — Nem riadtam vissza, — elenkezölög: megkettőztetett akaratőrvel törtem előre; gyakran majdnem erőmet meghaladó nagy áldozatok árán törtem meg utját annak, hogy a bérbevett fürdőt versenyképessé, a nagy közönség gyógy-, és üdülő otthonává tegyem.

Ma hat évi működésem és hozott áldozataim után nyugodt lelkiismerettel, önértet teljesen távozom e bérlettől, — mert tevékenységem habár anyagilag nem, de erkölcsileg eredményes volt — a fürdőt *a nagy közönség látogatott otthonává tettem*; ma ezen régi magyar fürdőt annyira kedvelik, hogy azon befektetések, melyeket a tulajdonos Püspökség eszközölt ezen fürdőre, tovább vezetése mellett gyümölcsöt is hozhat és a legmagasabb színvonalra emelhető, hogy sok száz és száz magyar ember pénzét idehaza, a mi fürdőnk, *„Nagyvárad gyöngyénél“* költheti el, az idegen fürdő helyett.

Most, midőn e bérlettől megválok, — nem tehettem ezt annélkül, hogy az engem nehéz feladatam megoldásánál támogatott nagyérdemű közönség, — az orvosi kar és a nagyvárad érdemekben gazdag sajtónak szívélyes köszönetet ez uton kifejezésre ne juttassam; elismerem azt, hogy az az általam elért erkölcsi eredményt szives jóindulatu támogatásuknak köszönhetem.

Ez alkalommal szives tudomására hozom a jóindulatu támogatásimnak, miszerint a fürdő elhagyásával, tevékenységemet egyedül és kizárólag a „Zöldfa“ szálloda bérletének kezelésére fordítom és kérem, hogy eme működésemben támogatni kegyeskedjenek, s maradván

Nagyvárad, 1901. október 1.

alázatos szolgáljuk

Czeplédy Sándor,
a zöldfa szálloda bérlője.

REGÉNY-CSARNOK.

KÖVESSÜK ŐT!

Irta: Sienkiewicz Henrik. Fordította: dr. Rada István.

A fiatal római meglepte az öreg dialektikájának könnyűsége és az ékesszólás, melylyel az emberiség és a mindenség nagy jelentőségéről beszélt. Különösen meglepte az, hogy Timon mélyeséges szavainak bizonyos szomorú színezete volt. Később, mikor viszonyuk még szorosabb lett, Cinnának forró vágya támadt megkérdezni az öreg bölcsét e mélabú oka felül és előtte a saját szívét is kitárni. Az alkalom nem késett.

III.

Egy este, miután élénken vitakoztak a utról, melyet a lélek a földöntuli régiókban jár, Cinna és Timon egyedül maradtak a teraszon, honnan kilátás nyílt a tengerre.

A fiatal római, megfogva az öreg kezét, megvallotta, hogy mi czélből kereste a szerepeum tudósainak és bölcselőinek társaságát.

— Annyit mindenesetre nyertem, Timon, — tévé hozzá befejezésül, — hogy veled megismerkedtem, s ma tudom, hogy ha te sem tudod megfejteni életem talányát, senki sem fogja megfejteni.

Timon sokáig nézte az előtte elterülő tengert, melyben visszatükröződött a növekvő hold, azután mondá:

— Láttad-e, Cinna, a madarak költözését, melyek télen ide jönnek a hideg északról? Tudod-e mit keresnek Egyiptomban?

— Igen, a melegséget és világosságot!

— A lelkek is a melegséget keresik, a mi nem más, mint a szeretet és a világosságot, a mi nem más, mint az igazság, De a madár tudja, merre kell repülnie, hogy feltalálja boldogságát, míg a lelkek az ismeretlenben, a szomorúságban és nyugtalanságban röpködnek.

— Hát miért nem tudják megtalálni utjokat, nemes Timon?

— Hajdan az Istenekben való hit megadta a nyugalmat; ma ez a hit elfogyott, mint a mécs olaja.

Később azt hitték, hogy a bölcsélet ugy világít a lelkeknek, mint az igazság napja; ma, jól tudod, romjain, Rómában, Athénben épügy, mint itt szkeptikusok ülnek, a kik azt vélik, hogy nyugalmat hoznak, pedig csak a nyugtalanságot fokozzák. Mert a világosságtól és a melegségtől elfordulni annyi, mint sötétségben hagyni a lelket; s a sötétség nyugtalanná tesz. Ekként kinyújtott kezeink tapogatózva keresik a kivezető utat . . .

— Hát te sem találtad meg?

— Kerestem és nem találtam meg.

Te az élvezetekben kerested, én a gondolatban. S mind kettőnket ugyanazon sötétség vesz, körül. Tudd meg hát, hogy nem egyedül szenved s hogy a világ lelke szenved benned . . . Már régóta nem hiszel az istenekben?

— Rómában nyilvánosan tisztelik őket, sőt ujakat is hoztak Ázsiából és Egyiptomból; de őszintén talán csak a zöldségárusok hisznek bennök, kik reggelenkint a faluról a városba jönnek.

— S csak ezeknek van nyugalmuk . . .

— Eppen ugy, mint azoknak, a kik itt macskát és a vöröshagymát imádják.

— Eppen ugy, mint azoknak, a kik jóllakott barmokként nem kívánnak egyebet, mint aludni, ha már teletömték magokat.

— De ha így van, érdemes-e akkor élni?

— Hát azt tudjuk-e, mit tartogat számunkra a halál?

(Folyt. köv.)

TAVIRATOR.

Wenkeheim Béla gróf szobra.

Kisbér, szept. 30. (Saját tud. táv.)
Wenkeheim Béla gróf egykori miniszterelnök szobrát ma leplezték le nagy ün-

nepélyességgel. Az ünnepélyen ott voltak: *Szell Kálmán, Hegedüs Sándor, Wlasics Gyula, Darányi Ignác* és a család tagjai. Desseő mérnökkari parancsnok üdvözölte a minisztereket, majd a leleplezés aktusa következett s ezután az ünnepély véget ért.

Sikkasztó pénztárnok.

Budapest, szept. 30. (Saját tud. táv.)
Hoffer Adolf városi villamos vasuti pénztáros az angol bankból ötvenezer koronát vett fel. Vissza menet rosszul lett és kocsin szállították lakására, hol tárczájában még 8000 koronát találtak. — Jelen ügyben a vizsgálatot Bérczy kapitány vezeti.

Szerbia és Montenegro.

Belgrád, szept. 30. A hiva'alos lap egy külügyminiszteri kommunikét közöl, a mely szerint Antonics Bazil vezérkari alezredes, a király hadsegéde azt az utasítást kapta, hogy mint a király rendkívüli követe Cettinjében ujítsa fel a diplomáciai viszonyt Montenegroval és tartsa fenn a barátságos érintkezést a két ország között. (S. T. I.)

Véres korteskedés.

Pécs, szept. 30. (Saját tud. távir.)
Baranya-szent-lőrinczi kerületben véres összetűzés volt ma a felzigatott függetlenségek és a szabadelvűpárt választói közt. Nagybotyánban a szabadelvű választókat késsel és botokkal támadták meg, életveszélyesen sebesültek meg számosan s igen sokan menekültek el a fanatizált nép dühe elől, kik a lakásokba is betörték és szétromboltak mindent mi kezők ügyébe került.

Délafrikai háboru.

London, szept. 30. Kitchener jelenti Pretóriából tegnapi kelettel, hogy Hamilton oszlopának jelentése szerint a búrok elvonultak északkelet felé. Az angol csapatok kitűnően védekeztek és nagy veszteséget okoztak a búroknak, a kik tulnyomó erővel támadtak rájuk. Hamilton üdözi az ellenséget. (M. T. I.)

Az osztálysorsjáték tegnapi huzásán a következő főbb nyereményeket húzták ki:

10.000 koronát nyert: 83014.

5000 koronát nyertek: 76531 82566.

2000 koronát nyertek: 8050 35868 68577

59314 61255 75644 53135 67168 4719 80075

67566 53514 23161 88037 15470 7260 65404

89622 88021 53401 74916 41513 15727 97274

42223 82261 94126 70478 21612 30890 32060

32121 92823 87524 14347 58375 37947 88591

99527 60160.

1000 koronát nyertek: 7127 60291 6470

48488 39794 10351 1793 25487 46884 86179

90871 34823 77319 22396 27537 75712 8157

43448 43249 77396 74527 81697 12866 86608

90035 68574 19839 72146 43175 74818 56171

95259 75674 92939 84068 59108 41084 95054

80020 95629 95590 51710 94917 60803 65288

8941 15989 29963 21131 50698 68035 81864

67494 31585 33438 91709 60654 6281.

500 koronát nyertek: 47374 25535 46519

25137 98865 82371 23544 30801 58549 91709

12504 91803 20929 94878 38187 33060 77942

98977 44170 69906 35345 93243 40668 47438

6850 40830 79247 11497 30291 60653 27752

60405 29784 16869 76163 58323 64263 18912

36439 7004 27928 18658 49256 15859 8257

56283 38394 92669 48759 96345 61177

19319 87567 10697 44940 61406 31875 52986

2458.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Bortermelők

figyelmébe.

Kitűnően kezelt, egészséges boros hordók, cca. 650 literes nagyságban, amíg a készlet tart, hektoliterenként **2 frtjával** kaphatók.

Blau Sámuel,
Nagyvárad,
N. Teleki-utca 436. sz.

KOZGAZDASAG

Reich Jenő és Társa
Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántúli« eredeti távirata —

Natúrídők

	Budapest, szept. 30.
Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.80
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.98
Káposzta, repce, árpa	

Értéktőzsde

	Budapest, szept. 30.
Oszták hitel	625 50
Magyar hitel	629 50

Allamvasút	624 50
Rimamurányi	4 6
Magyar jelzálog	433
Salgótarjáni	
Wagon-kölesön	

Hivatalos árfolyások

a budapesti áru- és értéktőzsde 1901. szept. 30-án.

Magyar aranyjárdék 4%	118.60
Magyar koronajárdék	92.45
Magyar vasúti kölesön aranyban $\frac{1}{2}$ %	121.75
Magyar vasúti kölesön ezüstben $2\frac{1}{2}$ %	100.25
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	92.—
Halméri jog megváltási kötvény	99.90
Horvát-szlávonföldtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölesön	175.50

Tiszabályozás sorsjegyek kölesön	143 —
Oszták járadék papírban	98.30
Oszták járadék ezüstben	98.20
Oszták járadék aranyban	118.90
Oszták korona járadék	95.10
Oszták államsorsjegyek	138.50
Oszták magyar bank részvény	16.30
Magyar hitelbankrészvény	618.—
Oszták hitelintézet részvény	616.50
Párisi vista	
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19.02
Németbirodalmi márká	
London vista	
20 márkás arany	28.42

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Van szerencsénk a n. érdemű közönség szives tudomására adni, hogy az alant jegyzett cikkek árait mélyen leszállítottuk és

teljesen kiárúsítjuk

u. m. Színes selyem kelmék, nyári női ruha szövetek, mosó zefir, batiszt, angol vászon és fehér batisztok.

Szövött áru kesztyűk, gyermek- és fiu tricó ing, nadrág, netz ingek. Tenis flanell és satin ingek, övek, sapkák és egyéb idény cikkek.

Az összes raktáron levő napernyőket, blousokat és női fűzőket

minden elfogadható árban eladjuk.

Tisztelettel

Kunz József és társa cég,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

146-74--0

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáczai-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.